

29/05/2024 (E)

(i) Printed Pages : 4

Roll No.

(ii) Questions : 9

Sub. Code :

8	3	9	1
---	---	---	---

Exam. Code :

1	1	2	6
---	---	---	---

M.Ed. (General) 4th Semester
(2054)

LIFELONG LEARNING—IV (In all Mediums)

Paper-V, VI & VII -E08-LLL-IV

Time Allowed : Three Hours]

[Maximum Marks : 70

Note :— Attempt **five** questions in all, including Question No. IX.
(Unit-V), which is compulsory and selecting **one** question
each from Unit-I to Unit-IV. All questions carry equal marks.

UNIT—I

- I. Discuss the concept of life-long learning and how it is helpful in empowering all sections of society. 14
- II. Discuss the concept, aims and significance of Adult and Continuing Education in the present world. 14

UNIT—II

- III. Describe the new initiatives in adult and continuing education and their effect on the literacy situation in India. 14
- IV. Describe the role of UGC in promoting centres for adult and continuing education and extension education. 14

ਯੂਨਿਟ-II

- III. ਬਾਲਗ ਅਤੇ ਨਿਰੰਤਰ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਨਵੀਆਂ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਾਖਰਤਾ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ। 14
- IV. ਬਾਲਗਾਂ ਲਈ ਕੇਂਦਰਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਿਰੰਤਰ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਵਿਸਤਾਰ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿੱਚ UGC ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ। 14

ਯੂਨਿਟ-III

- V. Andragogy ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਭਰ ਸਿੱਖਣ ਲਈ ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 14
- VI. ਬਾਲਗਾਂ ਲਈ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 14

ਯੂਨਿਟ-IV

- VII. ਓਪਨ ਅਤੇ ਡਿਸਟੈਂਸ ਮੈਡ ਰਾਹੀਂ ਵਿਭਿੰਨ ਟੀਚਾ ਸਮੂਹਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 14
- VIII. ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਕਾਲਜਾਂ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 14

ਯੂਨਿਟ-V

- IX. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਉੱਤੇ ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ :
- (a) ਸਾਖਰਤਾ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋ ?
- (b) ਇੱਕ ਬਾਲਗ ਸਿੱਖਣ ਵਾਲਾ ਕੌਣ ਹੈ ?
- (c) ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਾਖਰਤਾ ਸਮਾਜ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਮਦਦ ਕਰਦੀ ਹੈ ?
- (d) ਸਮਾਜ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਕਿੱਤਾਮੁਖੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਕੀ ਮਹੱਤਵ ਹੈ ?

$$4 \times 3.5 = 14$$